

Newsletter ROP Jihovýchod

11/2008

region
soudržnosti
Jihovýchod

KONTINUITA V PŘÍSTUPU K EVROPSKÝM TÉMATŮM

VIZE 2015, druhý ročník konference o realizaci Regionálního operačního programu Jihovýchod, se konal v Brně 12. listopadu 2008. Jak již název naznačuje, tématem byly výzvy a specifika rozvoje regionu Jihovýchod pro nadcházející roky.

„I v budoucnu budou evropská témata a evropské projekty naprostou prioritou budoucí politické reprezentace Jihomoravského kraje,“ sdělil **Michal Hašek**, lídr ČSSD v krajských volbách 2008, v úvodu konference VIZE 2015. „Z hlediska kontinuity chceme, aby se i nadále region Jihovýchod řadil mezi nejuspěšnější v čerpání evropských fondů na velmi kvalitní projekty. Bez ohledu na to, že se změnila z hlediska krajských zastupitelstev politická mapa České republiky, jednoznačně trvám na kontinuitě programu, který byl nastolen a také na navázání na vynikající výsledky práce Regionální rady,“ prohlásil Michal Hašek a poděkoval dosavadním představitelům Regionální rady Jihovýchod.

Význam konference jako výborného příkladu komunikace vyzdvihl zástupce Evropské komise **Jack Engwegen**. Zdůraznil, že Česká republika je největším příjemcem dotací Evropské unie v příjmu na hlavu. Základem poskytování dotací stále zůstává efektivita. S větší pravomocí regionálních orgánů pro stanovení cílů dotační politiky stoupá i jejich zodpovědnost. Pro úspěšnou realizaci cílů je zapotřebí vytvořit kvalitní implementační strukturu s transparentními a přísnými pravidly, kvalitní a dostatečný administrativní aparát a funkční monitorovací systém, zdůraznil Jack Engwegen.

Daniel Braun, ředitel odboru řízení a koordinace Národního strategického referenčního rámce Ministerstva pro místní rozvoj hovořil o systému implementace programů v České republice. Jako primární zdůraznil přesné stanovení cíle a jasnou strategii. Při hledání zdrojů jsou strukturální fondy jedním z několika veřejných zdrojů a nesmí nahrazovat soukromé investice. Zdůraznil, že projekty nemají vznikat izolovaně, ale v souladu se strategiemi. Proto je nutné již od počátku projekt konzultovat.

VIZE REGIONU JIHOVÝCHOD V ROCE 2015

Cílem konference bylo poskytnout názorovou platformu odborníkům a odpovědět na základní otázku: Kam směřuje rozvoj regionu Jihovýchod? Ve třech panelových diskusích, sestavených podle prioritních os Regionálního operačního programu (ROP) Jihovýchod, odborníci diskutovali na téma dopravy, cestovního ruchu a rozvoje měst a venkova.

KONKURENCESCHOPNÝ REGION PROSTŘEDNICTVÍM:

- velmi dobře propojených regionálních pólů rozvoje
- ekonomiky urbánních center a znalostní ekonomiky
- udržitelného rozvoje významných turistických destinací
- propojení center ekonomického rozvoje regionu
- využití polohy na křižovatce dálničních tras
- rozvoje letecké dopravy

DOSÁHNOUT VÍCE, UTRATIT MĚNĚ

V panelu doprava poprvé zazněl slogan sdílený postupně i ostatními panely: dosáhnout více, utratit méně. Jak na to? Klíčovými slovy jsou efektivita a kvalitní lidské zdroje.

DOPRAVA

TEZE

- Vedou lepší silnice k rozvoji regionu?
- Zvýší se při zlepšení silnic i intenzita dopravy?
- Je kvalitní napojení na síť TEN-T pro region
- Integrovaná veřejná hromadná doprava jako konkurence individuální dopravě?

VIZE 2015

- Motto: „To achieve more and to spend less“
- Klíčové slovo: efektivita!
- Kvalita a technologická kázeň v oblasti silničních staveb
- V oblasti veřejné hromadné dopravy integrace také v příměstské dopravě
- Tlak na dokončení strategických dopravních tepen vedených regionem Jihovýchod! Nedo-
končení je vnímáno jako ohrožení – problematika objízdných tras při kongescích

PŘÍLEŽITOSTI

- Posílení prvků sledování efektivitu a kvality v systému hodnocení a výběru projektů
- Zajistit dostatek času na přípravu a financování aktivit
- Zajistit zpětnou vazbu k již v minulosti provedeným aktivitám
- Zaměření na prvky kvality veřejné dopravy organizačního rázu – jsou méně investičně náročné, ale náročnější na lidské zdroje: taktově provázaný jízdní řád, návaznost spojů, organizace dopravy v klidu, jednotný a systémový informační systém
- Integrovanou veřejnou hromadnou dopravu posílit chutí vlastníků infrastruktury k vlastním investicím do prvků kvality veřejné dopravy investičního rázu: modernizace odbavovacího systému – vstřícnost k cestujícím, Park and Ride s doplňkovými službami – zejména Brno, modernizace a budování přestupních terminálů veřejné dopravy

OHROŽENÍ

- Nevyhovující až havarijný stav cca 50 procent pozemních komunikací na území regionu Jihovýchod, přičemž existuje trend zvyšování stupně „nevyhovující“ – otázka času, kdy se překlopí na stupeň „havarijný“
- Pozor na zdánlivě nevýznamné změny šířkového uspořádání - zvýšené náklady správy a údržby silnic při budoucí údržbě komunikací
- Málo kvalitních lidských zdrojů pro organizační změny ve veřejné dopravě

DALŠÍ POSTŘEHY

- Potřeba identifikace příčiny špatného stavu komunikace a následná volba vhodné technologie při jeho odstraňování
- Rozšiřování komunikací provádět s ohledem na jejich současné a budoucí využití
- Pro projekty hrazené z fondů EU volit vhodné stavby, aby byla splněna pravidla a přitom nebyly uměle navyšovány náklady
- Využívat dalších možností financování pro zlepšování stavu komunikací, a to i s ohledem na zvolenou neoptimálnější technologii

CESTOVNÍ RUCH

TEZE

- Může být cestovní ruch tahounem rozvoje regionu?
- Specializace nabídky produktů cestovního ruchu – výhoda nebo neprozíravost?
- Jak zlepšit spolupráci privátního a veřejného sektoru v oblasti cestovního ruchu?

VIZE 2015

- Jihovýchod se skládá ze dvou turisticky atraktivních regionů (jižní Morava a Vysočina) - zdůrazňovány jsou jejich jedinečnosti a odlišnosti (víno, folklór, památky, zimní sporty atd.)
- Oba regiony disponují kvalitními turistickými produkty zajišťovanými odpovídající infrastrukturou a službami
- Mezi turistické atraktivity patří příběhy a legendy regionu
- Města regionu jsou místem střetávání
- Na úrovni administrativních celků existuje spolupráce v marketingu, sdílení informací, systémech atd. (mezi samosprávou a podnikatelskými subjekty)
- Spokojení návštěvníci se vrací zpět do turistických destinací regionu
- Pozornost je zaměřena jak na domácí klientelu, tak na klientelu zahraničí
- Významnou roli hraje letiště Brno

PŘÍLEŽITOSTI

- Využití existujících tradic (Johan Gregor Mendel, František Dietrichstein, Gustav Mahler, Věstonická Venůše, moravská pohostinnost atd.)
- Kongresová turistika (velký sál pro 2 000 lidí)
- Zaměření na lázeňství, wellness, turistiku, ekoagroturistiku, agroturistiku atd.
- Partnerství veřejného, soukromého a neziskového sektoru

OHROŽENÍ

- Nekvalitní lidské zdroje (jazyky, chování a úroveň)
- Malý podíl spolufinancování projektů, udržitelnost projektů
- Marketing nesmí předcházet skutečným službám, (prevence zklamání)
- Negativní dopad na občany a životní prostředí (kouzlo Vysočiny)

DALŠÍ POSTŘEHY

- Potřeba rozvoje již existujících „tahounů“ cestovního ruchu
- Potřeba spolupráce (i finanční) veřejného a soukromého sektoru na vybudování další turistické „megainfrastruktury“
- Podpora ubytovacích a stravovacích kapacit z veřejných prostředků (včetně zdrojů z EU) by měla být v budoucnu omezoována
- Důležitá je rovněž změna návyků domácích spotřebitelů (ve smyslu trávení dovolené doma, ne v zahraničí)

ROZVOJ MĚST A VENKOVSKÝCH SÍDEL

TEZE

- Jak zkvalitnit podmínky pro život obyvatel regionu Jihovýchod za 5,5 miliardy korun ve velkých městech a malých obcích? Jsme nyní u rozvojové nebo záchrané strategie?
- Jsou regiony soudržnosti opravdu soudržné? Problematika strategií rozvoje úrovně NUTS 2 a NUTS 3
- Lze podporou občanské vybavenosti nastartovat regionální rozvoj?
- Potřebují města integrované plány?

VIZE 2015

- Podpora polycentrického rozvoje – rovnovážný, ale diferencovaný rozvoj menších a větších sídel
- Podpora udržitelné dostupnosti založené na podpoře polů růstu
- Existující spolupráce pro podporu strategického rozvoje a formulace rozvojových strategií území krajů, aglomerací kolem polů růstu a vlastních polů růstu
- Efektivní využívání prostředků: realizovat více, za méně peněz

PŘÍLEŽITOSTI

- Koncentrace části prostředků pro strategické projekty na národní úrovni, snížení počtu operačních programů a možnost podpory skutečně integrovaných projektů
- Vyšší podpora oblasti občanské vybavenosti přes národní zdroje (rozpočtové určení daní)
- Vybudování spolupráce mezi městy, kraji a obcemi a tvorba integrovaných strategií měst a území při současném zapojení větších i menších sídel
- Nastavení rozvojových programů tak, aby bylo možné flexibilně reagovat na měnící se podmínky

OHROŽENÍ

- Rozdílné potřeby území krajů, které mohou komplikovat formulaci společné strategie
- Omezené zdroje do roku 2015 pro podporu z ROP Jihovýchod (je pouze jedním ze zdrojů)
- Větší důraz na proceduru než na strategii a potřebnost projektů. Přílišný důraz na formální postupy výběru a kontroly

DALŠÍ POSTŘEHY

- Regionální rozvoj se ubírá spíše cestou divergence
- Při tvorbě strategií rozvoje nelze být dogmaticky svázan pouze administrativními hranicemi svěřeného území
- Občanská vybavenost může být prostředkem i důsledkem rozvoje. Záleží na konkrétní situaci.

DISKUSE

K uvedeným oblastem pokračuje diskuse na internetových stránkách Regionálního operačního programu. Své příspěvky do diskuse zašlete prosím prostřednictvím přiloženého formuláře. Závěry z konference doplněné o příspěvky z internetové diskuse budou předány Výboru Regionální rady a Monitorovacímu výboru na jejich nejbližších zasedáních v prosinci 2008. Možnost zaslání diskusních příspěvků končí 30. listopadu 2008.

Jolana Voldánová: „Konference Vize 2015 jednoznačně prokázala, jak je důležité, aby spolu lidé, zainteresovaní na úspěšném rozvoji regionu, komunikovali. I přes řadu rozdílných názorů je zřejmé, že má-li region JV ambice stát se za pár let tahounem v cestovním ruchu, musí nabídnout nadstandard. Perfektní služby, kvalitní lidské zázemí a pohodlnou nabídku. Cesty, jak toho dosáhnout, mohou být různé, ale základní vize by měla být jasná a srozumitelná všem.“